

**DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT**

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref
12/4613 ATV/NZM

Vår ref
13/51

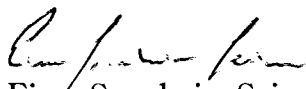
Dato
8.4.2013

**Forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter -
høring**

Det vises til brev fra Finansdepartementet av 19.12.2012.
Vedlagt følger Helse- og omsorgsdepartementets innspill til høringsspørsmålene.

Med vennlig hilsen

Thomas Neby Baardseng (e.f.)
avdelingsdirektør

Einar Sponheim Seim
rådgiver

Høringssspørsmål – Helse- og omsorgsdepartementets tilbakemelding

1) Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?

Svar:

Ja, det er ønskelig. Standardisering vil gjøre oppfølgingen av underliggende virksomheter mer enhetlig og det vil gjøre det enklere å følge utviklingen til den enkelte virksomhet. Innholdselementene under punkt 2.1 og eksempler i høringsnotatet kan være en god mal. Det må imidlertid tas hensyn til at det er stor ulikhet mellom de ulike virksomhetene.

Det kan vurderes anbefalinger istedet for krav, jf. også pkt. 8.

2) Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet mener at disse dokumentene bør publiseres på virksomhetens hjemmeside, slik at de som ønsker det kan finne denne informasjonen.

3) Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?

Svar:

Ja, dersom det blir et krav om å publisere informasjonen, bør informasjon som bør unntas offentligheten kunne tas inn i vedlegg. Det kan imidlertid medføre et problem at rapporteringen blir oppstykket.

4) Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?

Svar:

Frist bør settes til innen 15. mars. For Helsedirektoratet vil ikke rapportering om oppnådde resultater ved forvaltning av de ulike tilskuddsordninger foreligge innen verken 1. mars eller 15. mars. Årsaken er tilskuddsmottakerne ikke rekker å rapportere om eventuelle oppnådde resultater eller effekter så tidlig på året. Rapporteringen pr 1. mars vil derfor være begrenset til en ren økonomirapportering med årsaker til regnskapsavvik. Rapporteringen om resultater vil komme i egen oversendelse.

5) Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?

Svar:

Bør besvares av underliggende virksomheter. Se vedlagte svar.

6) Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?

Svar:

Nei, kravene bør være at årsrapporten er så detaljert som nødvendig.

7) Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?

Svar:

Ja, resultatstyring er grunnlaget for styringsdialogen. Ved å strukturere årsrapportene på denne måten vil det være enklere å følge virksomhetene fra år til år.

8) Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?

Svar:

Nei, det bør ikke gjøres unntak fra kravet til inndeling.

9) Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I *Leders beretning*, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?

Svar:

Leders signatur bør plasseres etter punktene I – V.

10) Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?

Svar:

Det bør åpnes for annen relevant informasjon av betydning for departementets styring, i tillegg til føringer gitt i tildelingsbrevet. Virksomheten bør imidlertid legge til grunn en relativt streng fortolkning av viktighet og vesentlighet. En slik mulighet skal ikke være en åpning for å ta opp mindre forhold gjennom å omtale de i årsrapporten.

11) I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapporteringen. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?

Svar:

For store virksomheter med et meget bredt ansvarsområde vil det i praksis være nesten umulig å skille mellom strategisk styring og rapportering og annen styring og rapportering. Vurdering av dette skillet vil ofte variere mellom departement og underliggende virksomhet, og mellom de ulike fag- og politikkenheter i organisasjonene.

Utforming av tildelingsbrev for store virksomheter, eksemplifisert med Helsedirektoratet, skjer etter flere interne prioriteringsrunder i departementet, dialog med virksomheten, samt politisk gjennomgang, før endelig oversendelse. Dette medfører at alle oppdrag som omtales i selve tildelingsbrevet er å anse som strategiske, sett fra departementets ståsted. Imidlertid er det etablert et eget vedlegg for Helsedirektoratet som lister opp alle faste oppgaver til virksomheten. Vi opplever at fagmiljøene ønsker å definere en mindre justering eller føring knyttet til et fast oppdrag som et strategisk styringssignal, og som derfor bør inntas i selve tildelingsbrevet. Det er samtidig uhensiktsmessig dersom man hvert år må korrigere vedlegget for faste oppgaver for mindre justeringer.

Ovennevnte momenter er i seg selv ikke til hinder for at man gjennom tildelingsbrev og årsrapport forsøker å bli tydeligere på et skille mellom strategiske oppdrag og ikke strategiske oppdrag. Men det er etter vårt skjønn i praksis umulig å etablere et slikt strategisk skille mellom oppdrag i tildelingsbrevet til virksomheter med et stort ansvarsområde. Vedlegg med beskrivelse av faste oppdrag og oppgaver kan fange opp ikke-strategiske oppgaver.

12) Gir anbefalingene til innhold under punkt III *Årets aktiviteter og resultat* en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?

Svar:

Ja, imidlertid vil dette avhenge av hvor mye som skrives under punktet.

13) Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

Svar:

Vi savner en omtale av det forhold når en underliggende virksomhet også er virksomhetsstyrer av andre virksomheter. Denne styringsteknikken brukes i noen grad.

Vi legger til grunn at alle virksomheter og virksomheter skal følge den nye malen til årsrapport og årsregnskap. På den annen side bør virksomheten som driver virksomhetsstyring av andre virksomheter, også pålegges å rapportere om sin styring og kontroll av andre virksomheter. Dette vil være i tråd med at statsrådets ansvar ikke avgrenses av en slik delegering av etatsstyringen.

14) Bør vurderingene av framtidsutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?

Svar:

Ja.

15) I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?

Svar:

Det er ikke, og bør heller ikke være noe fast forhold mellom langtidsplaner og punkt V i årsrapporten. Langtidsplaner eller strategier for egen sektor utformes av departementet, og ikke av virksomheten, selv om virksomheten ofte er en tung faglig premissleverandør. Gjennom årsrapporten vil virksomheten rapportere om oppfølging av virksomhetens oppdrag knyttet til gjennomføring av langtidsplaner eller strategi for egen sektor.

Store virksomheter fremmer også selvstendige satsningsforslag i budsjettprosessen innenfor de sektorer hvor virksomheten har en rolle. Videre må det også trekkes frem at enkelte virksomheter årlig legger frem egne dokumenter, og statistikk, som viser utviklingstrekk på viktige sektorer- og fagområder.

16) Er forslaget til innhold i ledelseskomentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?

Svar:

Ja.

17) Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?

Svar:

Ja.

18) Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre målgrupper)?

Svar:

Ja.

19) Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?

Svar:

Ja.

20) Har dere konkrete forslag om forbedringer til

- a. Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?
- b. Leservennlighet?
- c. Omfang (bør noe legges til eller tas ut)?
- d. Andre forhold ved oppstillingene?

Svar:

Det synes å være noe overlapp og gjentakelse i forslagene til hva som kan inngå i årsrapportens del I Leders beretning og del III Årets aktiviteter og resultater. Eksempelvis at ressursbruk mot samlede resultater er tatt med begge steder.